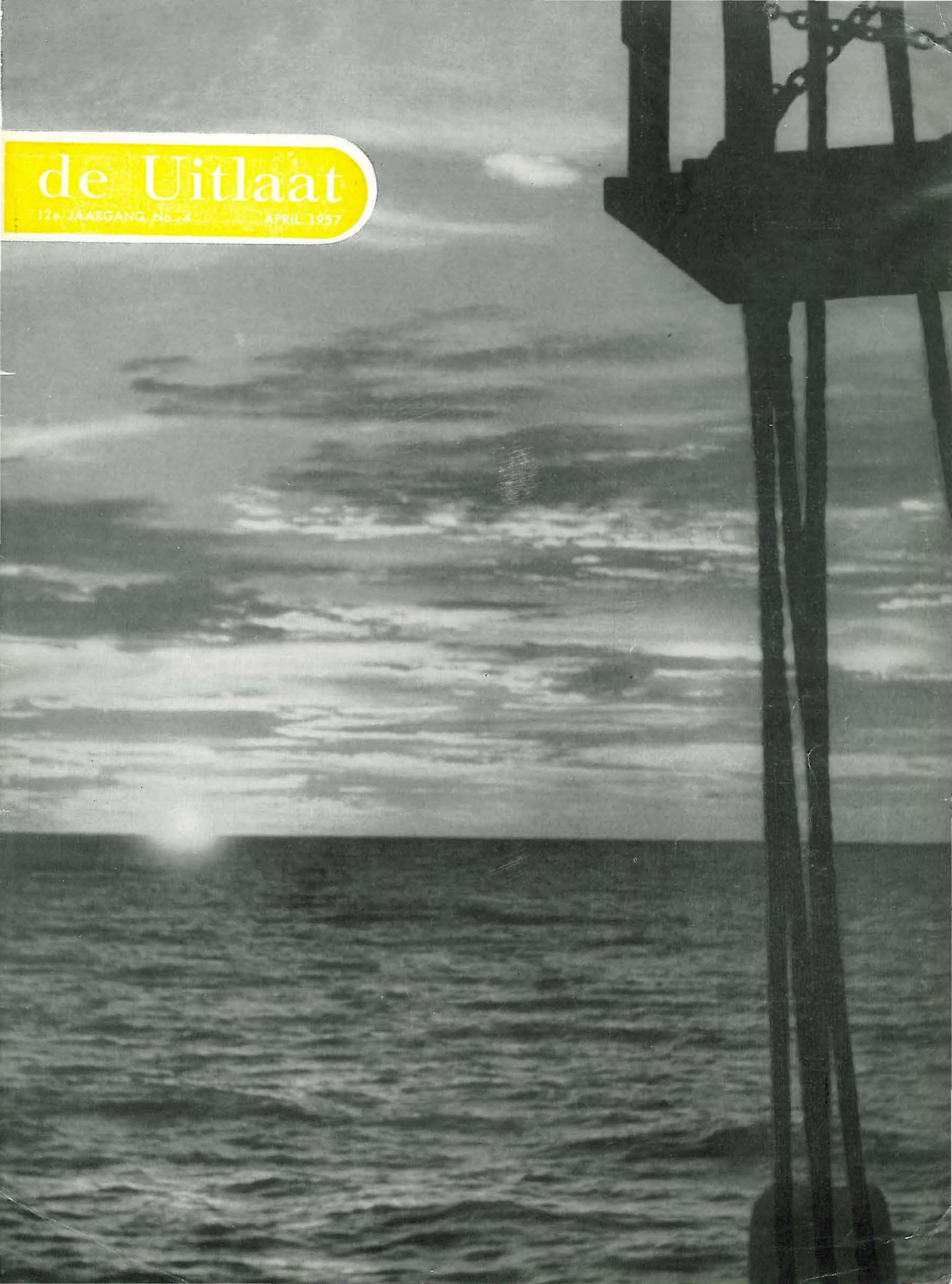

de Uitlaat

12e JAARGANG No. 4

APRIL 1957

de Uitlaat

personeelsorgaan van de
n.v. Koninklijke Paketvaart-
Maatschappij

12de jaargang no. 4
April 1957

*

Alle stukken „de Uitlaat”
betreffende te adresseren aan:
de Redactie van „de Uitlaat”
p/a n.v. K.P.M.
Medan Merdeka Timur 5 Djakarta

Op de frontpagina:
Avondstemming

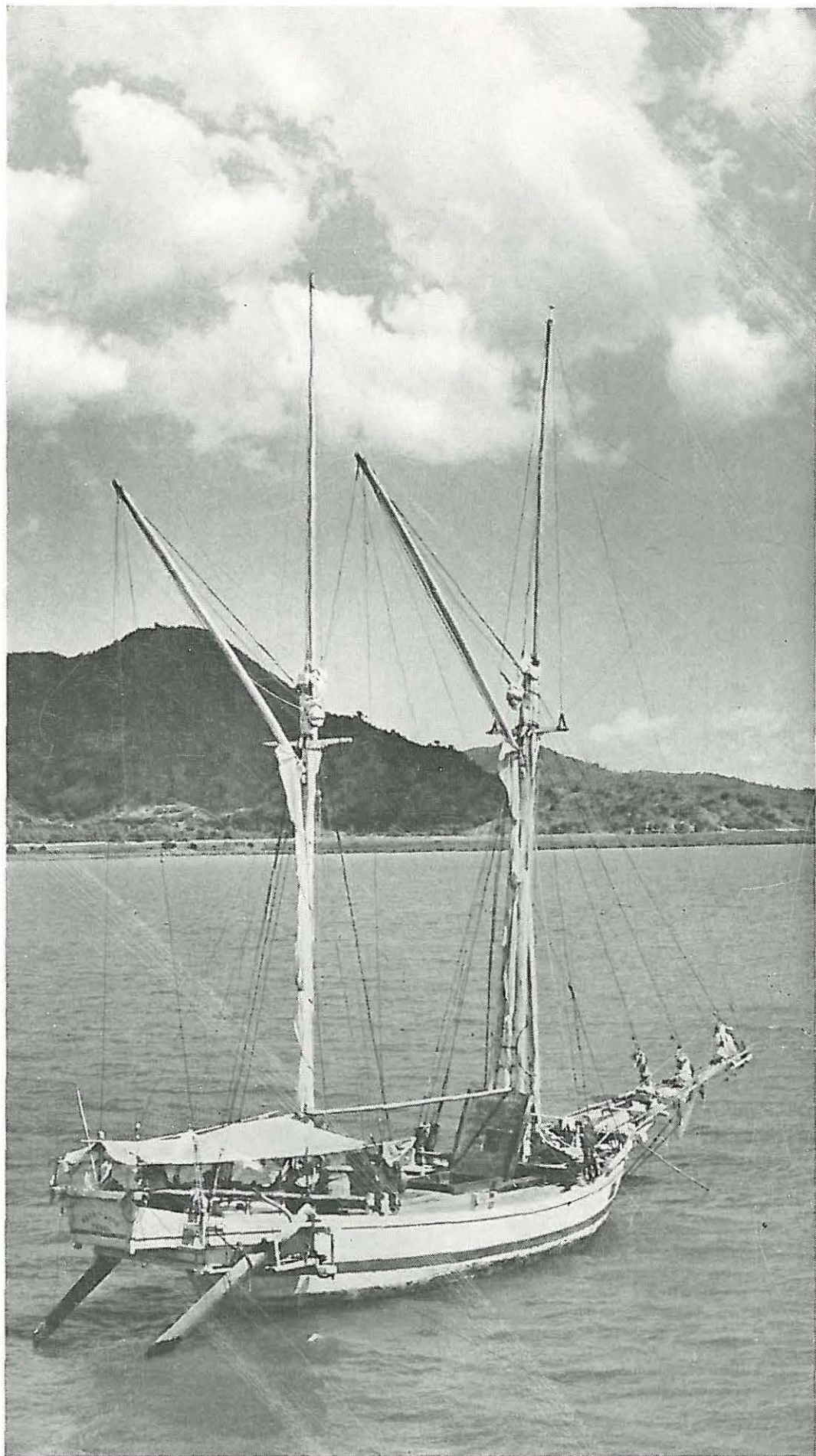
(foto: W. Th. P. Merop, Hfdwtk.)

Op de achterpagina: het ms
„Atjeh” op de reede van Penang
met op de voorgrond veestallen
met runderen naast luik 2 van
het ms „Kasimbar”

(foto: H. Zeylstra, gezagv.)

Druk: n. v. Visser & Co.
Djakarta

Makassarsche prauw ten anker ter reede te Bima. Deze foto is gemaakt door Gezagvoerder
Ad. de Best, die hiermede de uitgeloopte prijs van Rp. 50,— heeft gewonnen.

Haar Majesteit Koningin Juliana viert 30 April Haar achtenveertigste verjaardag

(foto: M.C. Meijboom)

Bij een aftreden . . .

De scheidende President-Directeur Mr. D. F. de Koe

In de voor mij liggende „Uitlaat” van Januari 1955 herlees ik het beroep, dat ik toenmaals op U deed om mij Uw hulp en medewerking te verlenen bij de taak, die ik op mij nam.

Thans, nu ik over enkele dagen mijn functie zal neerleggen, kan ik met grote dankbaarheid neerschrijven, dat mijn beroep niet tevergeefs is geweest en dat mijn taak mij lichter is gevallen dan ik had verwacht door de steun, die ik bij de vervulling daarvan in zo grote mate van zovelen van U mocht ondervinden.

Het lijdt bij mij geen twijfel, dat U bereid zult zijn aan mijn opvolger dezelfde toegewijde medewerking te verlenen en in het vertrouwen daarop, durf ik de stellige verwachting uitspreken, dat U tezamen met de bedrijfsleiding er in zult slagen de K.P.M. haar huidige bloei te laten behouden.

Het ga U allen wel.

Bij een aanvang . . .

Onze nieuwe President-Directeur de heer J. F. P. de Geus

Bij de aanvang van mijn werkzaamheden als President-Directeur onzer Maatschappij zal mijn eerste daad zijn namens het gehele personeel een woord van dank uit te spreken aan de scheidende President-Directeur, de heer Mr D. F. de Koe, voor de eminente wijze waarop hij het bedrijf buiten Europa gedurende zijn ambtsperiode langs de vele klippen en riffen, welke op onze weg lagen, geleid heeft.

Hij heeft, dank zij zijn veelzijdige capaciteiten, steeds de juiste weg weten te kiezen en een steady koers weten te behouden.

Wij wensen hem en zijn gezin een goede reis, behouden aankomst en een goed verblijf in Nederland toe.

Aan mij valt thans de eer toe deze leidende taak over te nemen; ik zal mij daarbij houden aan de woorden van Paul Bert:

Faire son devoir est la seule chose qu'on ne regrette jamais.

Receptie in de Djakarta Club

Op Vrijdag 22 Maart j.l. werd in de Djakarta Club door de K.P.M.-Directie, in verband met het aftreden van de heer De Koe en de benoeming tot President-Directeur van de heer De Geus met ingang van 1 April 1957, een receptie gegeven voor autoriteiten en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven in Djakarta.

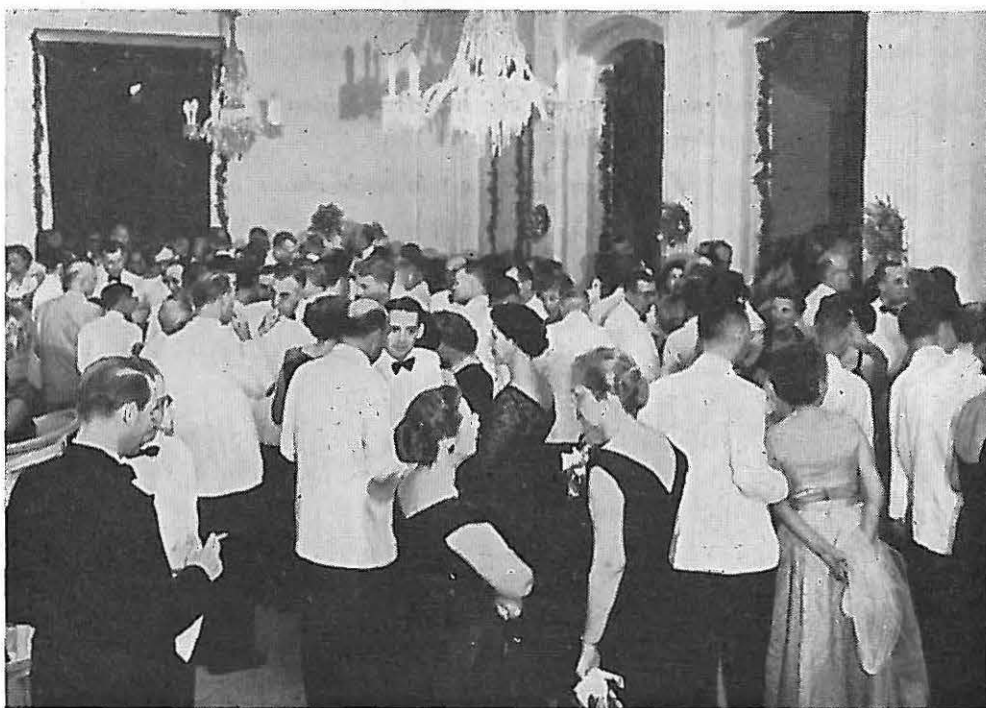
De aftredende en de nieuw benoemde President-Directeur en hun echtgenoten begroeten de id. Zaakgelastigde van het Koninkrijk der Nederlanden en mevr. Hagenaar.

Mr De Koe in gesprek met Rd. Djoko Asmo, Directeur der Haven Tandjong Priok. Links de heer Soenar Soerapoetra, Hoofd van het Directoraat Generaal voor de Scheepvaart.

Nog een overzicht van deze druk bezochte en geanimeerde receptie.

De opleiding tot radiotelegrafist in de jaren 1946—1956

Was de opleiding tot radiotelegrafist tijdens de laatste bezettingsjaren praktisch tot stilstand gekomen, na het beëindigen der vijandelijkheden werd aan de Radio-Holland-scholen te Amsterdam en Rotterdam al spoedig weer begonnen jonge mensen op te leiden tot radiotelegrafist ter koopvaardij.

Zij, die tijdens de oorlog het rijks-certificaat van bekwaamheid als radiotelegrafist hadden behaald, werden in de gelegenheid gesteld hun kennis en vaardigheid op te halen, en gingen daarna dikwijls groepsgewijs onder leiding van een instructeur naar Amerika en Engeland om de nieuwe schepen te bezetten, welke in die landen waren aangekocht om de verloren gegane tonnage te vervangen.

Gelukkig bleek de roep van de zee nog weerklank te vinden bij velen, die zich tevens aangetrokken gevoelden tot de radiotechniek. De animo voor het beroep van radiotelegrafist was bijzonder groot en er werd in de R.H.-scholen te Amsterdam en Rotterdam met élan gewerkt aan de opleiding en vorming van een groot aantal jonge kerels tot telegrafist.

De tijdens de oorlog ontwikkelde elektronische navigatiemiddelen als Radar, Decca, Loran en Consol vonden ook bij de koopvaardij meer en meer

toepassing. Vooral radar genoot de belangstelling van de rederijen, zodat een toenemend aantal schepen met radar-apparatuur werd uitgerust.

Hoewel kennis van elektronische navigatiemiddelen op het rijksradio-examen maar zeer summier gevraagd werd, lag het feit er, dat zowel aan bevaren als onbevaren telegrafisten de zorg voor de radarinstallaties moest worden toevertrouwd, zonder dat zij een grondige kennis ervan hadden.

Om hierin te voorzien werd op de Radio Holland-scholen het vak „elektronische navigatiemiddelen” in het leerplan van de certificaat-opleiding en van de praktijkcursussen opgenomen. Bovendien stelde „Radio Holland” de varende telegrafisten in staat om zich door middel van een schriftelijke cursus te bekwamen in de Radar-techniek. De beide scholen kregen bovendien de beschikking over een demonstratie-radar-apparaat, waarmee de theorie aan de praktijk getoetst kon worden. Enige jaren na de oorlog bleek, dat de jongelui die de middelbare scholen hadden doorlopen, in het algemeen liever een werkkring aan de wal dan op zee zochten. Hoewel zulks bij de R.H.-scholen in mindere mate het geval was dan elders, liep het aantal aanmeldingen voor de opleiding tot telegrafist

gestadig terug en dit bij een voortdurend uitbreidende Nederlandse koopvaardijvloot.

Door middel van causerieën op Mulo-scholen in nagenoeg het gehele land en advertenties in stedelijke en provinciale dagbladen, werd de aandacht van de Nederlandse mannelijke jeugd gevestigd op de zeevaart in het algemeen, en op het beroep van radiotelegrafist in het bijzonder. Hiertoe droegen ook bij de excursies van de hoogste Muloklassen naar de R.H.-school te Amsterdam en naar het R.H.-bedrijf te Rotterdam.

Het onderwijs zelf paste zich aan de nieuwere ontwikkeling der scheepsradio aan. Van de voor-oorlogse vonkzenders en directe lampzenders kwam men op de moderne, kristalgestuurde, meertrapszenders, de ontvangers met twee of drie radiobuizen werden vervangen door de meer ingewikkelde superheterodyne ontvangers, kortom het onderwijs in de technische vakken volgde de technische ontwikkeling op de voet. De regels van het radioverkeer waren herzien door het Internationale Verdrag betreffende de Verreberichtgeving, in 1947 te Atlantic City gesloten. Aan de Schepenwet werd in 1952 een Schepenbesluit toegevoegd, dat onder meer bepaalde, aan welke eisen de scheepsradio-inrichting moest voldoen. De radiotelegrafist moet van al deze zaken grondig op de hoogte zijn, zodat op de scholen het leervak „Voorschriften” meer tijd ging vragen.

Behalve in de vakken, welke tot het programma van het rijks-radio-examen behoren, wordt aan de Radio Holland-scholen ook onderwijs gegeven in enkele andere vakken. Hiertoe behoren: Algemene Scheepskennis en E.H.B.O. Bovendien krijgen de leerlingen, die dit nodig hebben, aanvullende lessen in wiskunde en mechanica. De Zwemsport wordt in klasseverband beoefend, terwijl de geestelijke verzorging afwisselend in handen is van een vlootpredikant en koopvaardij-aalmoezenier. De band tussen de leerlingen onderling wordt mede bevorderd door de scholen en sportvereniging. Het blad „Peiling”, uitgegeven door de leerlingen van de Amsterdamse school draagt in niet geringe mate hiertoe bij.

Intussen kwam het nieuwe R.H.-gebouw in Rotterdam-Zuid gereed, waar de school een onderdak vond in twee lokalen en een deel van de grote cantine. In één der lokalen werden verschillende radioapparaten gemonteerd voor studio-doelinden en demonstratie. Dit was vooral voor de praktijk-cursisten van groot nut, die na het behalen van hun rijks-certificaat nog gedurende 8 à 10 weken in de geheimen van de R.H.-toestellen en R.H.-dienstvoorschriften worden ingewijd.

(vervolg zie pag. 15)

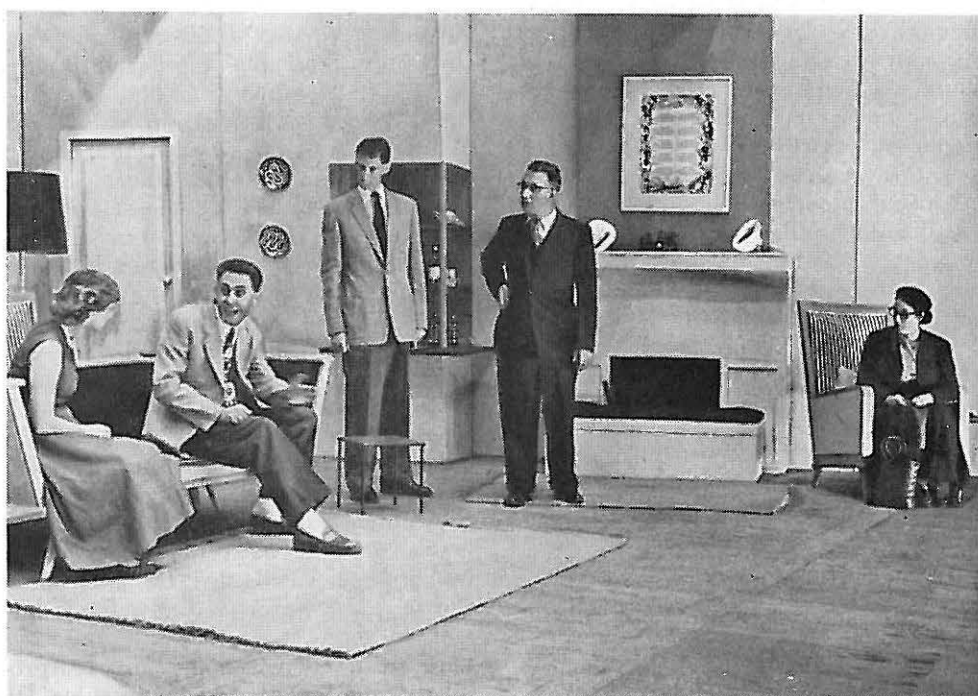
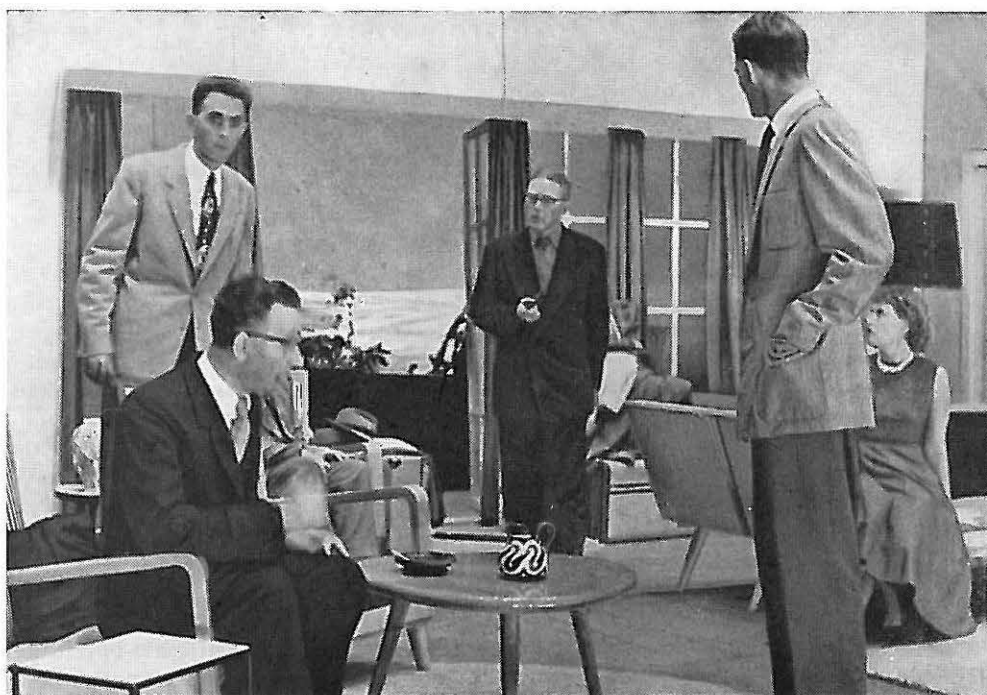
Rotterdam - De Maastorenflat

Tien kleine negertjes

Het bekende versje van de tien kleine negertjes, die allerlei avonturen beleven en waarvan er tenslotte geeneen overblijft, inspireerde Agatha Christie tot het schrijven van een thriller, waarvan zij later een toneelbewerking maakte. Dit stuk werd ons op 27 Februari en 1 Maart j.l. gebracht door onze toneelgroep „Die Rijke Reeders”.

Tien mensen zien zich op een avond in Augustus verzameld in een villa op een eiland voor de kust van Devon en worden daar door een geheimzinnige stem opeens herinnerd aan een gebeurtenis in hun leven, waarbij andere mensen tenonder zijn gegaan door

gekwet. Bep Dinkelman en Gerrit van Voorthuizen verdienen alleen al voor hun sterke eindspel veel lof.

Uitstekend was ook de wijze waarop Clara van Voorthuizen de rol van de o-zo-principiële en o-zo-zure Miss Emily Brent vertolkte.

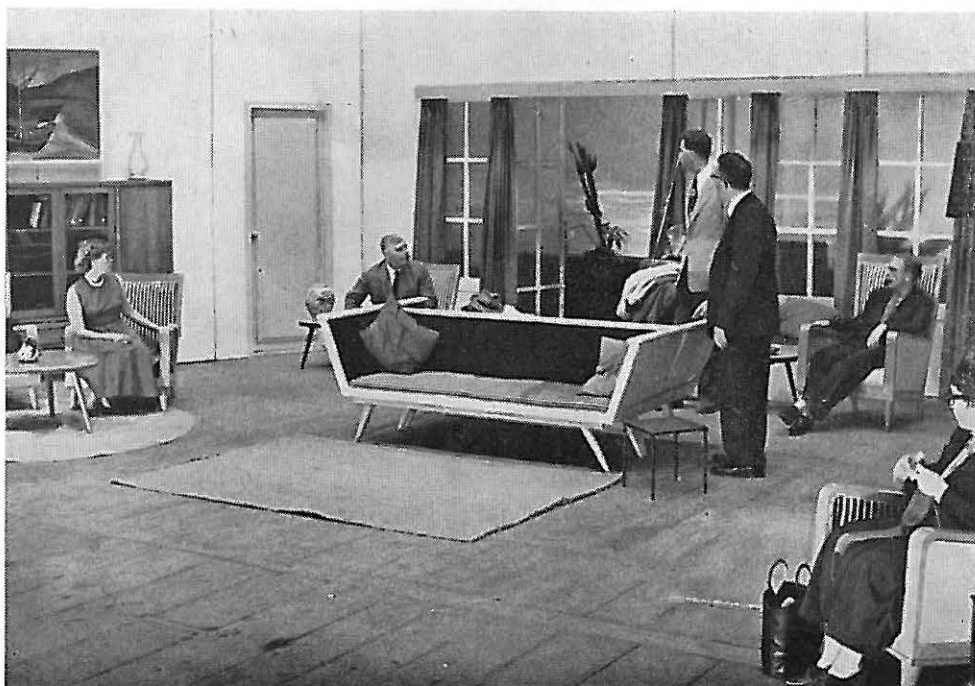
Hans Ligthelm had een dankbare rol aan die van Philip Lombard en speelde hem met veel elan. Minder eenvoudig had Piet van der Molen het met de rol van de detective van dubieus gehalte William Blore, maar hij wist ook deze keer de zaal met zijn spel ten volle te boeien. Maarten Stigter liet ons op gedegen wijze zien, hoe de omstandigheden de zenuwspecialist dr. Armstrong geleidelijk aan de baas werden en deze zenuwspecialist daardoor welhaast zenuwpatiënt kon worden.

hun, weliswaar gerechtelijk onbewezen, schuld.

Zij zullen hun straf niet ontlopen en worden gewaar, dat het versje over de tien kleine negertjes voor hen een zeer speciale en bepaald sinistere betekenis heeft.

En dan gaan ze eraan, die tien daar op dat eiland, de een na de ander en de zaal krijgt met de overgeblevenen steeds weer de onzekerheid, de achterdocht en de angst voor het noodlot, dat zich over hen voltrekt, te doorleven.

Geen eenvoudige taak was het voor de spelers om dit alles natuurgetrouw voor het voetlicht te brengen, doch zij hebben zich van deze taak uitstekend

SPORT

TENNIS.

Minder spectaculair maar zeker niet minder qua vertolking waren de rollen van Katja Klijn als de huishoudster Ethel Rogers, van Henk Hazebroek als de huisknecht Thomas Rogers, van Jan van Scheyen als de gepensioneerde Generaal Mackenzie en van Kees Jeronimus als de „dashing — young — man” Anthony Marston.

Achter het geheel was ook dit keer de strakke leiding van Cris Broekhuizen duidelijk merkbaar. Behalve de regie was ook de gehele aankleding bij hem in uitstekende handen.

Hulde ook aan de inspeciënten Arie van Pelt en Kees Metz, die met al die geluid- en licht-effecten ongetwijfeld de handen vol gehad zullen hebben.

Het was jammer, dat de eerste voorstelling werd verstoord door een hinderlijk jankende hond in de zaal en dat tijdens de tweede voorstelling de pistolen dienst weigerden, doch het pleit voor de spelers, dat zij zich hierdoor niet van de wijs hebben laten brengen.

Al met al kunnen we terugzien op een paar zeer geslaagde avonden, waarvoor wij „die Rijke Reeder” hartelijk dank zeggen. Wij zien met spanning het volgend optreden van onze toneelgroep tegemoet.

Met ingang van Maart j.l. is de „Sportvereniging Paketvaart”, na lange tijd van afwezigheid, weer toegetreden als lid van de algemene tennishond van Djakarta, de „Persatuan Tennis Indonesia Djakarta”.

Voorlopig werd slechts op bescheiden schaal met één team ingeschreven voor de competitie en wel in de 2e klasse.

Wij hopen echter, dat de belangstelling van de tennissende K.P.M.-ers zodanig zal toenemen, dat wij binnenkort in staat zullen zijn met meerdere teams aan de competitie deel te nemen.

Intussen startte ons ingeschreven team, bestaande uit de heren Sunjoto (1e single), E. F. H. van Santen (2e single) en D. F. Gerungan met E. F. Jüch (herendouble) op 16 Maart j.l., voor de eerste wedstrijd in deze competitie, tegen de tennisclub „Sunrise”.

Deze wedstrijd, welke op onze (ingehuurde) baan te Kebajoran plaats vond, had het volgende verloop:

1e Herensingle.

Het bleek al dadelijk, dat onze Sunjoto aan deze partij een zware kluit zou krijgen.

Met keiharde services en smashes uit nog niet helemaal goed geplaatste lobballen van onze single-aar, wist zijn tegenstander Zwiers in de eerste set al direct een 3—0 voorsprong te nemen, welke voorsprong deze speler niet meer afstond. Met 3—6 ging deze 1e set dan ook verloren.

D.

In de tweede set was het krachtsverschil, doordat Sunjoto zich inmiddels beter aan het spel van zijn tegenstander had aangepast, echter geheel verdwenen. De wedstrijd ging in deze set volkomen gelijk op en zowaar wist de K.P.M.-er, nadat zijn aanvankelijke voorsprong in een kleine achterstand was veranderd, door beheerst spel deze tweede set toch nog met 7—5 op zijn naam te brengen.

Het was jammer, dat hij hierna, door kramp gedwongen, van het spelen van de final-set moest afzien en de partij gewonnen moest geven.

2e Herensingle.

In deze partij wist onze singlespeler al direct een 3 — 0 voorsprong te nemen, waardoor zijn tegenstander min of meer werd verrast. Deze zag echter geen kans zijn achterstand nog in te lopen, zodat de 1e set met 6 — 3 in K.P.M.-handen kwam.

Door in de tweede set alles op alles te zetten en mede doordat van Santen zijn tegenstander hierbij wellicht iets te veel onderschatte, zag de „Sunrise”-speler Djafar kans met dezelfde cijfers (6 — 3) revanche te nemen voor zijn nederlaag in de 1e set.

In de final-set bleek echter, dat de tegenpartij gedurende de voorgaande set iets teveel van zijn krachten had gevergd en werd hij met 6 — 2 een gemakkelijke prooi voor onze K.P.M.-er, die hiermede blijk gaf over de langste adem te beschikken.

Herendouble.

Het was jammer, dat onze double (Jüch-Gerungan) in deze allereerste competitie-wedstrijd niet in de gelegenheid was om te demonstreren, wat zij waard was, daar de tegenstanders deze partij, zonder te spelen, gewonnen gaven.

Een weinig bevredigende „walk-over” (6—0 ; 6—0) dus.

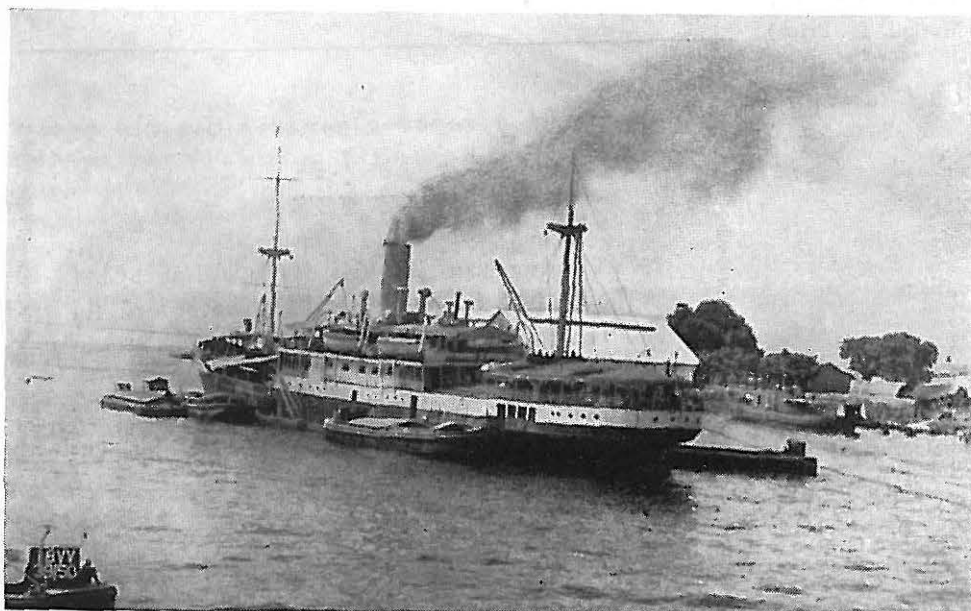
Hopenlijk zullen onze spelers in de returnwedstrijd kunnen bewijzen, dat deze punten hun niet ten onrechte zijn cadeau gedaan.

Alhoewel het K.P.M.-team in deze competitie derhalve startte met 2 — 1 overwinning, was het jammer, dat het zoet der overwinning in dit geval een bijsmaakje had.

Wij zullen echter hopen, dat onze spelers in de komende wedstrijden tegen Basis I (C.P.M.) op 24 Maart en tegen Sekatan I op 31 Maart door regelmatige overwinningen hun indeling in deze klasse zullen rechtvaardigen.

De „Batavia” in de haven van Tg. Priok.

(foto: J. C. van Dun)

van onze afdeling personele zaken

De volgende mutaties vonden de afgelopen maand plaats.

AANGEKOMEN

Per vliegtuig :

L. Dijkslag	3e wtk.	19/2	ex RV/SV
H. Bosch	gezagv.	19/2	ex RV
J. A. v. d. Broek	gezagv.	20/2	te Sydney ex RV
Humphrey			
J. Leenheer	hoofdhaas	21/2	ex EV (naar Werkpl.Tg. Priok)
F. Fleischer	gezagv.	23/2	te Singapore ex RV
J. Wiss	empl.	27/2	ex EV naar Singapore
G. W. H. Lugten	hfd. empl.	2/3	ex EV naar Eq. Surabaia
J. Hoogerbrugge	empl.	3/3	ex EV naar Ag. Hollandia
Th. H. Rappard	1e stm.	6/3	ex RV/SV
J. A. G. Joha	3e wtk.	12/3	ex RV/SV
C. van Huizen	hfdwtk.	16/3	ex RV
A. Dijkstra	hfdwtk.	19/3	ex RV
Ch. R. A. Christiani	kv. 3e wtk.	19/3	nieuw uitgezonden (te Singapore)
D. D. Minnema	gezagv.	19/3	ex RV (te Singapore)
Mr. L. ter Braake	dienst-chef	20/3	ex EV (benoemd tot Directeur)
H. A. Corsten	gezagv.	25/3	ex RV
F. W. Muller	hfdwtk.	25/3	ex RV
H. Boorsma	gezagv.	25/3	ex RV

Per ms „Oranje” ddo. 28/3

Mevr. A. E. Sonnenberg-von Felde en 2 kind.	echt.	adjunct-chef	gezinshereniging
J. F. H. W. Israël en echtg.	hfd. empl.		ex EV

Welkom!

VERTROKKEN

Per vliegtuig :

J. K. Minderhoud	gezagv.	17/2	RV/VP
Ch. G. Antonissen	hfd. empl.	17/2	EV (ex Ag. Bandjarmasin)
J. H. Hut	hfd. empl.	18/2	EV/OP (ex Ag. Hollandia)
H. J. Troost	baas A	20/2	EV (ex Werkpl. Tg. Priok)
G. Arends	kv 2e wtk.	20/2	beëindiging dienstverband)
R. Koopmans	adjunct chef	22/2	EV (ex CM 2/HK)
G. H. de Heer	3e stm.	25/2	RV/SV
J. E. Schipper	4e wtk.	25/2	RV
J. A. Dijkzma	kv. 2e wtk.	27/2	beëindiging dienstverband
Irzan	2e wtk.	27/2	studieverlof
J. Pronk	2e wtk.	28/2	RV
Dr. A. F. van Heerde	dienst-chef	28/2	EV (ex Med. Dienst Petamburan)
J. Schuurman	3e stm.	4/3	eervol ontslag
D. Bobeldijk	3e stm.	4/3	RV/SV
A. v. Gorkum	3e stm.	4/3	RV/SV
M. Langeweg	empl.	6/3	EV (ex Ag. Singapore)
J. M. A. Plante Febure de Villeneuve	gezagv.	7/3	RV
S. Sies	4e wtk.	7/3	RV/SV
J. J. Hettinga	kv. 3e wtk.	7/3	einde dienstverband.
J. Punt	gezagv.	10/3	ziekteverlof
D. J. Uitenbroek	1e stm.	11/3	RV
E. R. Beekhuijsen	1e stm.	11/3	RV
D. Hendriks	hfdwtk.	11/3	RV
H. J. Krijns	kv. 3e wtk.	11/3	einde dienstverband
F. W. Kaptijn	2e stm.	11/3	RV/SV
F. W. Bismeyer	gezagv.	13/3	RV

J. A. H. Faber	2e stm.	13/3	RV/SV
A. M. Frigge	2e stm.	14/3	RV/SV
A. Niël	hfdwtk.	14/3	RV/VP
J. J. Dogger	gezagv.	17/3	RV
F. R. van Duijne	4e wtk.	18/3	RV
J. S. Clee	4e wtk.	18/3	RV/SV
H. H. Mersen Senn van Basel	hfdempl.	20/3	EV (ex Ag. Singapore)
S. van der Mey	empl.	20/3	EV (ex Ag. Singapore)

Per „Ruys” ddo. 2/3

A. L. van den Bosch	dienst-chef	EV (ex Agt. Surabaia)
---------------------	-------------	-----------------------

Per „Bengalen” ddo. 9/3

A. Roos	hfd. empl.	EV/OP (ex Ag. Tjirebon)
---------	------------	-------------------------

Goede reis en behouden aankomst!

MUTATIES

Ch. D. van Ginkel	hfd. empl.	28/1	van Vervoer Hk naar CM 2/HK
D. P. Zacharias	loc. empl.	12/2	van Vervoer HK naar Ag. Tg. Priok
P. J. de Kruyff	hfd. empl.	22/2	van Ag. Medan naar CM 3/HK
J. F. Bicker	empl.	23/2	van Ag. Penang naar Ag. Singapore
J. W. van West	empl.	25/2	van Doorvoer H.K. naar Vervoer H.K.
B. W. Jonkmans	hfd. empl.	26/2	van Vervoer HK naar Ag. Tjirebon
W. R. Brassem	empl.	1/3	van Werkpl. Tg. Priok naar CM 2/HK
Mej. Mr. Tan Liep Nio	loc. empl.	1/3	op verzoek ontslagen (ex Secretarie HK)
Rd. Sis Martokoesoemo	loc. hfdempl.	4/3	van PZ/AZ. H. K. naar Claims H.K.
E. van Ysseldijk	empl.	7/3	van Vervoer H.K. naar Doorvoer H.K.

PROMOTIES

Met ingang van 1 April is de Adjunct-Chef C. H. Poulus, Agent te Surabaia, bevorderd tot Chef van Dienst.

Eveneens werd met ingang van 1 April, de heer E. J. B. Wahr, Sub-Agent van het Agentschap Makasser, bevorderd tot Adjunct-Chef.

Onze gelukwensen!

Onze Jubilarissen

Saudara Ardjo bin Amdjah adalah seorang Pengantar-Surat yang terkenal di Rumah-Sakit K.P.M. Petamburan.

Ardjo bin Amdjah
Pengantar-Surat
(Loper)
35 Tahun
15 Mei 1957

Apabila pada djam-djam kerdja kita singgah sebentar di Rumah-Sakit ini, maka tidak mungkin sekali kita akan dapat bertemu dengan dia.

Sehari-hari ia menjelenggarakan puluhan surat-menjurat dari Dinas-Kesehatan kami untuk lingkungan kota Djakarta.

Saudara Ardjo bin Amdjah dilahirkan di Kabupaten Bogor, yaitu di Desa Parung dalam tahun 1901.

Pada tanggal 15 Mei 1922 sebagai seorang Pemuda yang berusia 21 tahun ia mulai masuk bekerdja pada N.V. K.P.M.

Pada waktu memperingati hari ulang-tahun dinasnja yang ke-35 ini maka bersama ini pulalah kami menjangkaikan salam dan bahagia kepada Saudara Ardjo bin Amdjah beserta keluarganya.

Moga-moga dengan penuh kebahagiaan saudara Ardjo yang kami pertajai, akan sanggup bertahun-tahun lagi hendaknya meneruskan pekerdjaannja di Perusahaan kami.

*

Eduard Carl Hetzscholdt werd op 10 December

1911 te Serang geboren Na in Mei 1931 de Cultuurschool te Sukabumi doorlopen te hebben, trad hij op 24 Mei 1932 bij onze Maatschappij in dienst en werd als klerk tewerkgesteld op de afdeling V.R.V. van het Hoofdkantoor. Op 1 Januari 1951 volgde zijn bevordering tot Beambte en precies 4 jaar later werd hij benoemd tot loc. employé.

E. C. Hetzscholdt
Loc. Empl. V.R.V.
25 jaar
24 Mei 1957

Geboren te Mr. Cornelis op 17 September 1900 trad M. Amat op 29 Mei 1922 als klerk in K.P.M.-dienst en werd geplaatst op de afdeling Ink. & Mag. Dienst.

1 Januari 1949 werd hij bevorderd tot le klerk en op 1 Januari 1953 werd hij tot HK II benoemd.

M. Amat
HK II
Ink. & Mag. Dienst
35 jaar
29 Mei 1957

*

D. E. Beckker
Onderbaas B/Beambte
35 jaar
30 Mei 1957

*

Een bij zeer vele ver- lofgangers bekende en geziene figuur is de heer Willem Leonhard Keyser, die op 16 April 1957 zijn veertigjarig jubileum op het Amsterdam-kantoor herdenkt. Geboren op 20 Augustus 1902 is hij, na een achtjarige werktijd bij het archief, in 1925 overgegaan naar de Kas, alwaar hij sedert 1944 de functie van kassier vervult. De oorlogsjaren en in het bijzonder het laatste, waren niet gemakkelijk voor de jubilaris terwijl het werk in de na-oorlogsjaren met zijn sterk toegenomen omvang, ook het nodige van hem vroeg. Wij wensen den jubilaris nog vele jaren van vruchtbare arbeid toe.

W. L. Keyser
Amsterdam
16 April 1957
40 jaar

Het is ons een bijzondere eer te kunnen mededelen, dat het Hare Majesteit Koningin Juliana der Nederlanden heeft behaagd om onze zo juist afgetreden President-directeur Mr. D.F. de Koe tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw te benoemen.

De redactie van „de Uitlaat” weet te spreken namens het gehele personeel wanneer zij hierbij de heer De Koe de meest hartelijke gelukwensen aanbiedt.

*

Te koop t.e.a.b.

Sla je krantje maar eens open,
Ook je week- en maandblad dan,
Ze staan vol met advertenties,
Alles brengt men aan de man.
Ook als ik een film ga kijken,
Waar ik bloedig voor betaal.
Komen de reclameplaatjes:
'k Ga er haast voor aan de haal!

Firma's, namen, duizend dingen,
Waar ik geen belang in stel,
Toch moet ik er maar naar kijken,
Film is bijzaak — komt nog wel.
Weet u wat ik toch wel leuk vind,
Wat ik altijd lezen moet?
't Zijn de advertentieteksten
'k Vind ze meestal reuze goed.

Alles wat men u te koop biedt,
Auto, radio, huis en hof,
't Verkeert altijd in pracht
conditie,

Ook al is het nog zo'n sof.
Leest u wel eens een annonce
Waar men alles eerlijk biecht?
Waar u ronduit uit kunt lezen,
Dat men helemaal niet liegt?

M'n motorfiets heeft

mankementen ;
M'n lessen zijn beslist niet goed ;
M'n platenspeler is beroerd hoor ;
M'n koelkast vriest niet zoals 't
moet.

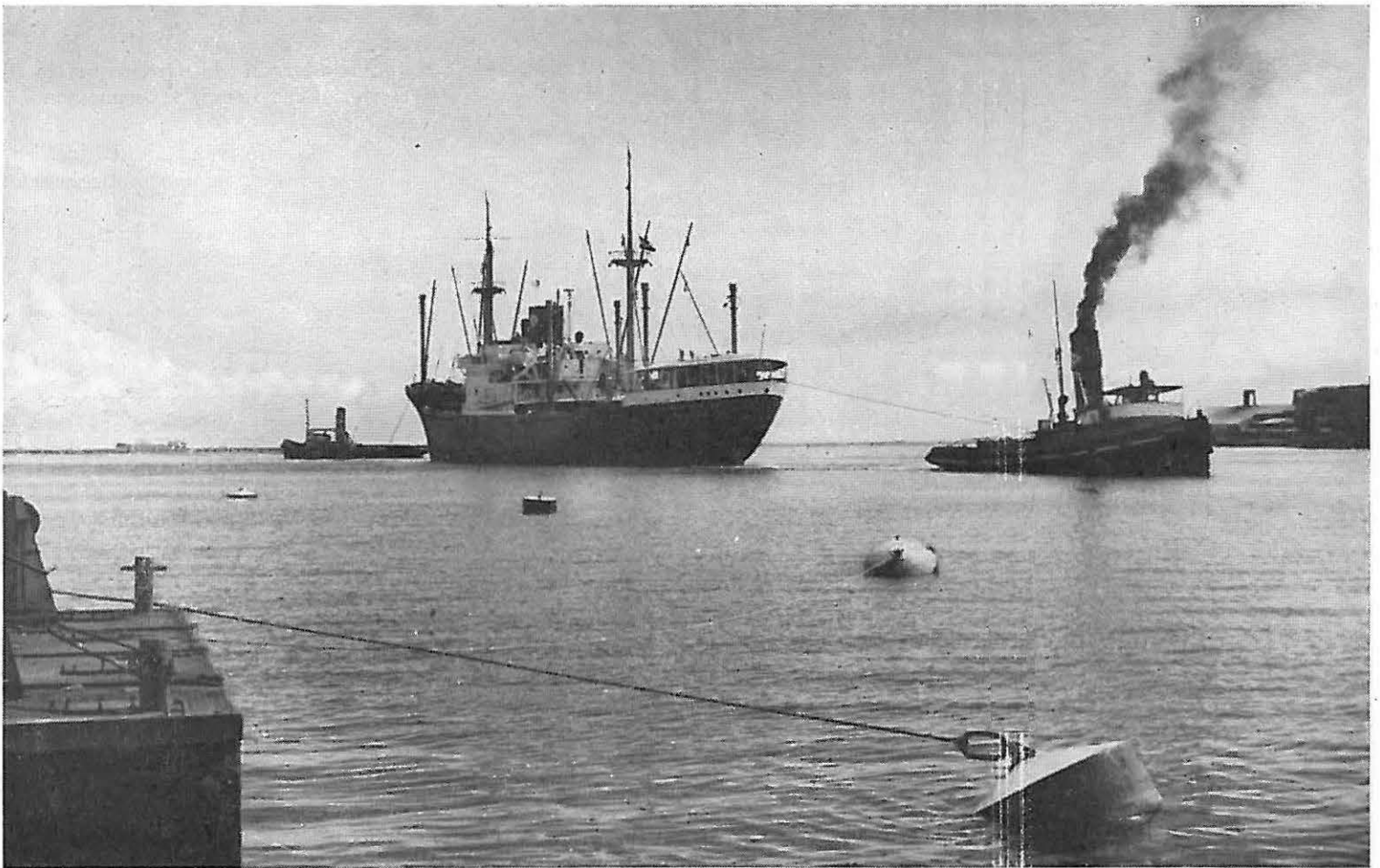
Apropos, ik wou u iets vragen:

'k Heb thuis nog een mooie
fiets ...
Hij is te koop hoor... bel me even,
In prima staat — mankeert echt
niets !!

Oscar

De „Straat Madura” te

Onder commando van Gezagvoerder C. van den Berg is het nieuwe ms.

De aankomst van het nieuwe ms. „Straat Madura” te Tg. Priok.

(foto's: W. van Boggelen)

Wij en het werk

In de tijd, dat er 12—16 uur per dag werd gewerkt door mannen, vrouwen en kinderen, kon men niet verwachten, dat het verrichten van arbeid als een zegen werd beschouwd. Men zag het toen terecht als een straf. De stormachtige ontwikkeling van de industrie, die volgde op de verbetering van de stoommachine door James Watt, had het karakter van een omwenteling, een revolutie, waarbij alle aandacht was gericht op het apparaat, terwijl voor de mens geen belangstelling overbleef.

Het is haast onbegrijpelijk, dat deze tijd nauwelijks een eeuw achter ons ligt indien men ziet welk een verandering er sindsdien in ieder opzicht is opgetreden. We staan nu aan het begin van weer een belangrijke fase in de industriële ontwikkelingsgang, die mogelijk is gemaakt door de toepassing van de elektronenbuis. Dank zij de betekenis die op dit ogenblik wordt gehecht aan de positie van de mens in de industrie

hoeven we niet te vrezen voor een tweede industriële revolutie, maar zal er eer sprake zijn van een evolutie, een geleidelijke groei, waarvan de snelheid in de hand kan worden gehouden. Terwijl de stoommachine de menselijke spierkracht voor een belangrijk deel verving, neemt de elektronenbuis een deel van het menselijk denken over.

Zij maakt het mogelijk productieprocessen te mechaniseren en tegelijkertijd te controleren. Het werk ontstaat dan niet alleen niet meer direct door onze handen, het onttrekt zich ook aan ons directe denken. Daardoor treedt een verschuiving van werkzaamheden op. Auto's zullen door machines worden gemaakt, maar er zullen nieuwe producten komen, waarvan de series niet groot genoeg zijn om ze langs de zogenaamde automatische weg te maken en bovendien moeten de machines worden gemaakt, die bij de automatisering worden gebruikt. Wel staat het vast, dat er onder invloed van deze ontwikkeling een grotere behoefte zal ontstaan aan vaklieden, meer nog dan nu al het

geval is. In de verhouding van de mens tot zijn werk speelt de vreugde en de voldoening, die hij aan zijn arbeid beleeft een belangrijke rol. Deze wijze van gelukkig zijn in het werk kan alleen optreden indien de mens werk verricht, dat overeenkomt met zijn lichamelijke en geestelijke bekwaamheden. Voor hem is het werk een levensvervulling, die hij niet kan missen. Hij zal, net als ieder ander, blij zijn als het zaterdagmiddag is en verlangend uitzien naar de vakantie, maar als hij, bijv. door ziekte, lange tijd zijn werk niet kan doen gaat hij ernaar verlangen omdat het een onmisbaar deel van zijn leven is. Dat geldt zowel voor geschoolde als voor niet geschoolde werkers. Het geldt niet voor geschoolden, die ten onrechte een vakopleiding hebben gehad en ook niet voor ongeschoolden, die eigenlijk een vak hadden moeten leren. We zijn zo geneigd te denken, dat iemand alleen maar over zijn toeren kan raken als hij werk doet dat boven zijn krachten gaat. Maar het is even goed mogelijk, dat er een stoornis in

Tg. Priok aangekomen

„Straat Madura“ op Vrijdagmorgen 15 Maart te Tg. Priok binnengelopen.

In de hut van de gezagvoerder. Van links naar rechts de heer Kamerling (Vertegenwoordiger K.J.C.P.L.), Gezagvoerder C. van den Berg, de heer de Koe, de heer de Geus, de heer Brand en de heer de Jager. De heer Pronk van Hoogeveen was net niet op de foto te zien.

de verhouding tot zijn werk optreedt doordat hij werk doet, dat beneden zijn bekwaamheid ligt. Daarom is het van zo grote betekenis, dat we voor onze kinderen zoeken naar die opleiding, die overeenkomt met hun geaardheid en bekwaamheid. Als ze de bekwaamheid hebben om een vak te leren moeten ze daartoe, als het enigszins kan, in staat worden gesteld. Dat is daarom zo belangrijk omdat in de toekomst een grote behoefte zal bestaan aan vaklieden.

Het betekent niet, dat iedereen naar een nijverheidsschool, een M.T.S., een hogeschool of een universiteit moet worden gestuurd, want daarvoor heeft nu eenmaal niet iedereen de bekwaamheid.

paalde opleiding niet of nauwelijks zal kunnen volgen doen we daarmee geen

Integendeel, een jongen, die een bedienst. Er is niets erger dan steeds iets te moeten doen, dat net boven de eigen krachten gaat. Dat leidt vroeg of laat vrijwel altijd tot moeilijkheden. Zomin als iemand ongestraft steeds op zijn

tenen kan lopen, zo min kan hij voortdurend werk verrichten, waarbij hij steeds iets te hoog moet reiken.

Door een dergelijke te zware opleiding openen we niet de mogelijkheid tot een goede loopbaan en een prettig leven. We leggen daardoor de basis voor een reeks teleurstellingen, die het leven tot een straf maken en die niet zelden de gezondheid in ernstige mate aantasten. Er is ook werk voor ongeschoolden, nu en in de toekomst, want een totale automatisering van de arbeid zal nimmer mogelijk zijn.

Men ziet regelmatig mensen, die hun plaats niet hebben gevonden. Ze hebben of steeds te hoog willen reiken door een onvoldoende inzicht in hun eigen bekwaamheden, of er is, door omstandigheden, niet voldoende gebruik gemaakt van hun bekwaamheden. Bovendien komt het niet zelden voor, dat een bepaalde geaardheid, bepaalde karaktertrek iemand in de weg staan bij het verwerven van een goede aanpassing aan zijn werk.

Het is dus zaak te bevorderen, dat

een ieder die plaats krijgt in het bedrijf, die zoveel mogelijk overeenkomt met zijn mogelijkheden als mens en als werkkraft. Dat is niet zelden een moeilijke opgave omdat de mens nu eenmaal geneigd is de plooitjes die hij in de spiegel ziet aan de spiegel te wijten. En toch is het haast voor iedere oplossing voorwaarde, dat hij bereid is de hand in eigen boezem te steken om zich af te vragen waar de eigen tekortkomingen liggen. Bovendien is het goed te bedenken, dat wat de mens in het leven doet minder belangrijk is dan hoe hij het doet en welke bevrediging hij vindt in het doen. Een bedrijf kan worden vergeleken met een orkest. De dirigent staat op een voetstuk en de concertmeesters zitten vooraan, maar zij zouden niets kunnen uitrichten zonder de rest van het orkest. Een goede uitvoering wordt evenzeer bepaald door het enthousiasme, de toewijding en de vreugde van elk orkestlid, op welke plaats hij ook zit of staat.

G. C. Soeters, Arts.

Het ss. „Blinjoe” aan groot gevaar ontsnapt

Het ss. „Blinjoe” lag op 21 Februari j.l. gemeerd aan de zgn. vlottensteiger te Djambi, het was juist „een half uur” geweest.

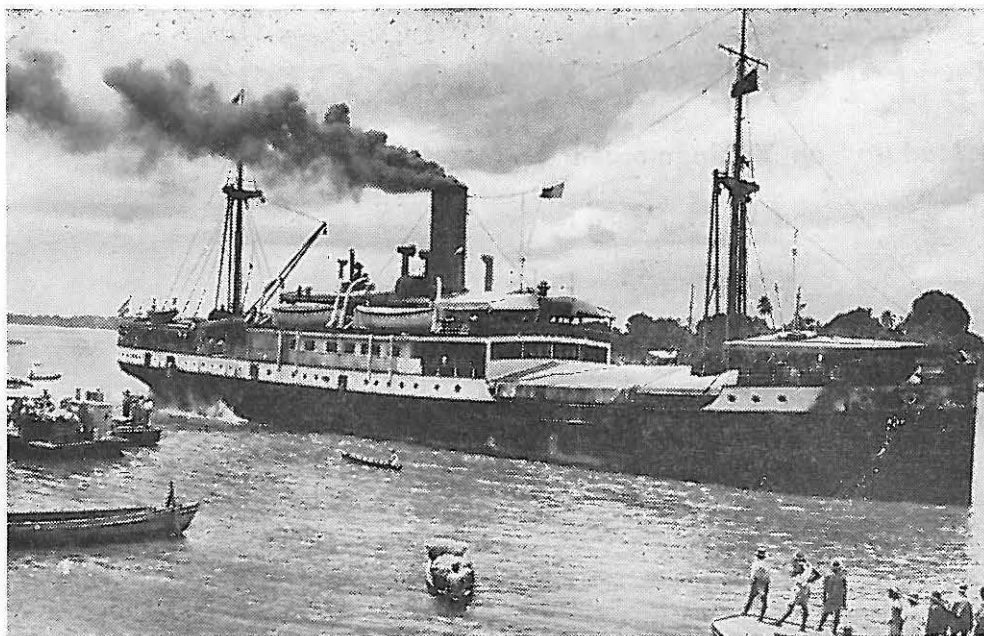
Dit betekent, dat het schip gereed gemaakt wordt voor vertrek. Ruimen en tenten worden dichtgelegd, de post wordt geëmbarkeerd, passagiers en wegbrengers lopen af en aan, kortom het is één en al bedrijvigheid wat er heerst. In de machinekamer warmt men de machine voor en de ketels worden opgestookt.

Om 12.30 uur hoorde men een doffe knal. Al spoedig bleek dat een bovenstrooms van het schip ten anker liggende motor-tonkang, welke zoals later bleek beladen was met drums benzine en olie, in brand was geraakt. Fel sloegen de vlammen uit, gepaard gaande met een zware rookontwikkeling. De bemanning kon zich slechts het vege lijf redden door over boord te springen.

Inmiddels was er aan boord groot alarm gemaakt, want reeds spoedig bleek dat het ankertouw van de tongkang was doorgebrand en deze onder invloed van stroom en wind recht op het schip afdreef.

Passagiers en wegbrengers spoedden zich van boord, het ergste voor het schip vrezend.

Aan boord was men paraat. De brandbluspompen werkten op volle kracht, de slangen lagen gereed. Wat

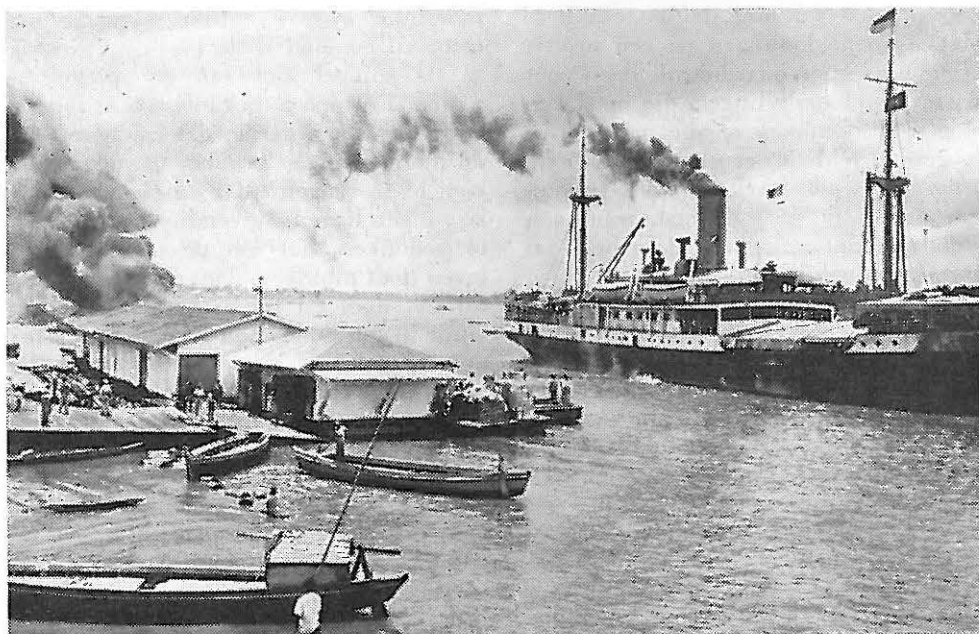
verwacht werd gebeurde. De tongkang dreef tegen SB's voorschip (schip lag BB gemeerd). De vlammen laaiden hoog tegen het voorschip op daarbij de tent op de bak in vlammen zettend en de huid verschroeïend.

Inmiddels werd getracht het schip van de kant te doen vertrekken. De motorboot welke hierbij altijd assisteert was bezig de drenkelingen van de tongkang op te pikken en kon zodoende het schip niet helpen zo vlug mogelijk uit z'n benarde positie weg te komen.

De tongkang dreef vervolgens rond het voorschip naar BB, ook hier het schip in brand zettend. Door de geopende patrijspoorten in het matrozen-

verblijf sloegen de vlammen naar binnen; de stuurman zag echter kans deze nog op tijd te sluiten, waardoor erger werd voorkomen.

Inmiddels waren de trossen van de wal losgegooid en zag de Gezagvoerder kans, ondanks de op de wal staande wind, het schip naar het midden van de rivier vrij van de brandende tongkang te brengen. Hier ging het ten anker en kon de schade opgenomen worden. De bakstent was goeddeels verbrand en de verf van het voorschip zwaar geblakerd, doch dank zij de paraatheid van officieren en bemanning bleef het schip behouden. Een groot gevaar was hiermede aan het ss. „Blinjoe” voorbijgegaan.

Wie met minuten weet te woekeren,
vindt voor alles tijd.

Wie met zijn voorbeeld preekt, preekt
't best.

Wie zijn fouten erkent, geeft geen
bewijs van zwakheid, maar van kracht.

Tracht te wedijveren met hen, die
boven u staan in wijsheid en goedheid.

Men overwint een kwade gewoonte
gemakkelijker heden dan morgen.

Hij, die gelooft iedereen te kunnen
missen, bedriegt zich; maar die gelooft,
dat men hem niet missen kan, bedriegt
zich nog meer.

(foto: J. H. C. Vermeulen)

(opname in Hotel Gooiland)

In het "Schip-van-de-week" -programma op 14 Februari j.l. verschenen voor de PCJ-microfoon de familieleden van de opvarenden der motorschepen "Banggai", "Siberoet" en "Minjak".

(vervolg van pag. 7)

In 1954 kwam op het maatschappij-terrein te Rotterdam een nieuw school-gebouw met twee klassen voor de certificaat-opleiding gereed. De praktijk-cursus kreeg de beschikking over een groot leslokaal, waar de nieuwe zenders der S.M.Z.-serie, ontvangers, echolood, auto-alarm, radiopeiltoestel en diverse andere toestellen werden geplaatst. Ook de apparatuur van de Amsterdamse school werd uitgebreid en opgesteld in de grote demonstratie-zaal.

Hoewel de R.H.-scholen nooit voor minder dan 80% bezet waren, bleek in 1954, dat er in ons gehele land te weinig jongelui in opleiding waren om de toekomstige behoeften van de Nederlandse koopvaardijvloot aan radiotelegrafisten te dekken. Daarom besloot de commissie voor de rijksradio-examens, dat in 1955 ook kandidaten met een Mulo-A diploma of gelijkwaardige vooropleiding tot de radio-examens konden worden toegelaten. Bovendien zou in bijzondere gevallen dispensatie kunnen worden verleend.

Dit stimuleerde de aanmeldingen voor de scholen. Dit jaar was het aantal gegadigden voor de R.H.-scholen groter dan ooit te voren. Om de vele gegadigden niet teleur te stellen werd ruimte

gevonden om zowel te Amsterdam als Rotterdam met twee eerstejaars-klassen te beginnen. In Amsterdam werd voor dit doel een flink beneden lokaal, waar vroeger montagelessen werden gegeven, geheel gemoderniseerd, zodat het plaats biedt aan ruim 30 leerlingen. In Rotterdam werd het praktijklokaal geschikt gemaakt voor eenzelfde aantal leerlingen. Op dit ogenblik bedraagt het aantal studerende aan beide scholen tezamen circa 200. Bovendien maken vele telegrafisten van de onderwijs-mogelijkheden der maatschappij gebruik om zich te bekwamen voor het rijkscertificaat der eerste klasse en voor het Radio-Holland eerste klasse examens.

De scholen hebben in de afgelopen 10 jaren niet alleen honderden radiotelegrafisten voor Radio-Holland en de Nederlandse grote handelsvaart opgeleid, maar ook honderden radiotelefonisten voor de kleine handelsvaart, waar de radiotelefonie zich een blijvende plaats veroverd heeft.

Zo dragen de Radio-Holland-scholen het hunne ertoe bij, dat de reputatie van de Nederlandse radiotelegrafist als uiterst bekwaam vakman gehandhaafd blijft.

(Uit: „P.D.R.H.”)

Werk genoeg tot 1964.....

De Nederlandse Dok- en Scheeps-bouwmaatschappij te Amsterdam heeft orders van in totaal vele honderden miljoenen ontvangen en heeft daardoor werk tot medio 1964. De Petroleum Maatschappij „La Corona” te Den Haag — een tankvaartmaatschappij van de Koninklijke Shell-groep — heeft drie super-turbinetankschepen besteld met elk een draagvermogen van ca. 65.000 ton, groter dan ooit in Nederland gebouwd. De ESSO-Petroleum Co. Ltd. te Londen heeft orders geplaatst voor twee super-turbinetankschepen van elk 45.000 en een Noorse rederscombinatie heeft een 19.500 tons motortanker besteld.

In memoriam

Uit Nederland ontvingen wij bericht dat op 19 Februari j.l. in de leeftijd van 53 jaar te Apeldoorn is overleden de heer

W. J. Jongens

in leven gepensionneerd hoofd-employé van onze maatschappij.

*

Op 47-jarige leeftijd overleed op 10 Maart j.l. te Scheveningen de heer

D. L. Tol

in leven gezagvoerder van onze Maatschappij.

*

Te Zwanenburg/Halfweg overleed op 12 Maart j.l. in de leeftijd van 54 jaar de heer

R. D. Wastervai

in leven oud-Commodore onzer Maatschappij.

Zij rusten in vrede

Op 9 Februari j.l. werd door het Mahakam Barito Veem in het Agentschapskantoor te Balikpapan ten afscheid van de aftredende agent en ter verwelkoming van de huidige agent een etentje aangeboden. Enkele havenautoriteiten en enkele belangrijke afschepers waren eveneens uitgenodigd. Van deze gelegenheid werd tevens gebruik gemaakt om bovenstaande gezelschapsfoto te maken.

(foto: Jim Fong, Balikpapan)

Brand Alarm

Het zal om een uur of zes 's morgens geweest zijn, toen de deur van mijn slaaphut openging. Dat wil zeggen opengaan hoorde ik hem niet, want ik was nog verre van bij kennis. Na zo'n vertrektag met de daarbij behorende vermoeienissen als treinen, trampen, bussen, lopen, trap-op, trap-af, straat-in, straat-uit, schip-op, schip-af, met de nodige min of meer looige koffers, nou, dan wil je wel slapen. En dus hoorde ik de deur niet opengaan.

[Ik werd pas wakker, toen ik iemand „brand” hoorde zeggen.

En gezien zo goed als iedereen daar direct op reageert, zat ik ook meteen stijf overend in bed en staarde in het kalme, doch vastberaden gelaat van een mij onbekende vierde stuurman.

„Waar is de brand”, riep ik snuivend en meende al lawaai en geknetter te horen. Maar ik rook niks met al m'n neusgaten wijd open en het geknetter bleek slechts geknetter uit de kombuis beneden van de kok, die al met z'n pannen bezig was.

„D'r is nergens brand,” zei de vierde stuurman, „de radar is alleen kapot, d'r komt rook uit en hij stinkt en hij doet 't niet en nou vraagt de ouwe of U effe wil komen kijken”.

„O,” zei ik, „nou uit de brand zijn we”.

Ik krabde me op m'n kop en zei toen tegen de man-met-de-gezellige-boodschap, dat ik eraan zou komen. De man verdween.

Tja, wat kan je anders zeggen. Als ze 'm nou maar bijtijds afgezet hebben, bedacht ik, terwijl ik m'n sokken aantrok.

Toen viel ik m'n bed uit (de kooi was twee laden hoger dan die op m'n vorige schip), schoot op de deur af, rukte hem open.

„Hebben ze 'm afgezet?” brulde ik hem achterna want hij was nog halverwege de trap gelukkig.

Zijn bevestigend antwoord klonk evenwel niet erg overtuigend, zoiets van ja ik geloof het wel, en met een hoofd vol radarzorgen keerde ik naar m'n hut terug.

Nou is zo'n bericht van „hij doet 't niet en d'r komt rook uit en hij stinkt” op je nuchtere maag, op de eerste dag, op een vreemd schip met een vreemde radar niet bepaald om te gillen van enthousiasme. Ik hou helemaal niet van apparaten waar rook uitkomt als er geen rook uit hóórt te komen, of het nu omvormers zijn of radarapparaten. Het hoeft maar net even iets te lang te roken en zo'n ding geeft definitief de geest en dan zit je gewoonlijk met een paar flink doorgebakken peren. Het was dan ook met een zwaar hart, dat ik me in m'n broek hees, schoenen, hemd en das aantrok en op zoek ging naar de nodige instrumenten. Een schroevendraaier en een tang, daar kom je meestal al een heel eind mee en aldus uitgerust daalde ik de trap af, liep de gang door, het dek over, drie trappen weer op en belandde toen in de kaartenkamer waar de typisch penetrante geur van een electrisch brandje, benevens een uiterlijke kalme gezagvoerder me tegemoet kwamen.

Deze (nagekomen) foto van de „Munttoren” toont u het moment van „overname”, waarop de werfslag wordt neergehaald en de Maatschappijslag wordt gehesen.

(foto: C. Kramer Rotterdam)

„Morge, sparks, d'r is wat loos met de radar, kijk je er even naar”, zei de gezagvoerder, of het een fiets was met een afgelopen ketting.

Ik zei „Morge, kapitein, we zullen eens zien wat we eraan doen kunnen”.

Dat zeg je dan of je je leven lang niks anders gedaan hebt dan radar-apparaten repareren, of je je hand niet voor zo'n akkevietje omdraait. Maar je denkt: wie helpt me de brug over.

Nu is het prettige van een diagnose waar „rook en brandlucht” in voorkomen, dat je vrij gauw de plaats moet kunnen vinden waar het defect is ontstaan. Het enige wat je te doen hebt is het geval nog eens bijzetten en waar dan de rook uitkomt, daar is waarschijnlijk iets niet helemaal in orde. Als ie tenminste bijtijds is afgezet. Aan de andere kant zit er ook een aanzienlijk risico aan vast, want dan kan het net iets teveel voor hem worden en dan knapt ie af waar je met je snuffert bijstaat. Je besluit dan dit risico niet te nemen alvorens de handleiding te hebben geraadpleegd. Je drukt de heren op het hart de radar vooral niet bij te zetten, daalt de drie trappen weer af, gaat het dek over, de gang door, de trap op en in je radiohut gekomen pak je het boek uit de kast en zoekt naarstig naar de afdeling „fouten en hoe ze te verhelpen”. En bij de afdeling 2C vind je dan tot je opluchting een behoorlijk lijstje van alle mogelijke defecten. Niets echter over rook en brandlucht.

En dan besluit je toch maar tot de proefondervindelijke methode en je keert met boek terug naar de plaats des onheils.

„Nou sparks, hoe is het met de radar” vraagt de kapitein, die net ontbeten heeft.

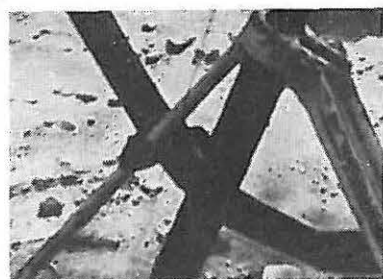
Het ligt je op je tong om te zeggen „Best kapitein, hoe gaat het met U”, maar je houdt het voor de goede gang van zaken maar binnen.

„We zullen eens kijken, kapitein” zeg je maar en drukt dan moedig op het groene knopje van de displayunit in het stuurhuis. Tot je verademing loopt de generator aan en je rent naar de kaartenkamer met je neus wijd open. In de hoek kijk je van de startbox naar de zender en van de zender naar de startbox tot het weer begint te stinken. Je neus brengt je onmiddellijk bij de startbox, waar je tevens ziet dat de meter maar 170 Volt aanwijst in plaats van 180. Dan race je als een haas naar het stuurhuis en zet de radar af.

Zo, dat is dat, denk je dan. Nou weten we tenminste wát. Hij draait tenminste nog en je krijg weer hoop.

„Nou sparks, heb je het al gevonden?” hoor je de kapitein zeggen, die weer achter je staat.

Onze maandelijkse foto-prijsvraag

Dit is de oplossing van de foto-prijsvraag, voorkomende in het Februari - nummer van „de Uitlaat”: een gedeelte van een perkamenten lampekop. Wij mochten zeer vele oplossingen ontvangen; de uitgeloopte prijs van Rp. 15,— viel ten deel aan: Ad. de Best, Gezagvoerder der K.P.M.

*

Wij geloven niet dat u erg veel last zult hebben met de opgave die hiernaast staat afgebeeld. Als U er eenmaal achter bent, zendt dan uw oplossing aan: de Redactie van „de Uitlaat” — p/a n.v. K.P.M. — Medan Merdeka Timur 5 — Djakarta.

Zet in de linker-bovenhoek van de envelop: foto-prijsvraag en controleer even of uw juiste naam en adres op uw inzending staan vermeld.

De uiterste datum van inzending is: 20 Mei a.s.

Gezellig is dat, maar je zegt:

„Ja, kapitein, we schieten al aardig op” en „t Valt misschien wel mee” en je probeert er jezelf ook van te overtuigen.

En waarachtig, met aanmerkelijk meer moed pak je je schroevendraaier en schroeft de startbox open. Niks te zien natuurlijk, alleen riekt het er nog akelig branderig. Je tuurt naar alle mogelijke draadjes, rolletjes, kastjes en doosjes en met een flashlight zoek je naar de brandplek, die je zo graag zou willen vinden maar die je nergens ziet. Alles ziet er degelijk en solide en vooral ingewikkeld uit. En zo onschuldig ook alsof het ding van de prins geen kwaad weet.

En toch zit er hier ergens wat rottigs, pieker je, maar wáár?

Hoofdschakelaar af en starter eens zó proberen. Voorzichtig druk je op een hefboompje en een geratel, eindigend in een klik overtuigt je dat dát dik in orde is.

En dan gaat je een licht op. Dat heb je zo wel eens en daar moet je het eigenlijk van hebben. Zo'n klein contactje in je hersens dat ergens sluit, zo maar ineens. Die contacten van die starter, sluiten die wel allemaal. En hélemaal? Zou ik het gevonden hebben?

Nieuwe hoop, nieuwe moed.

Radar nog eens bij. Vlug naar de box terug en jawel hoor, bingo!

Tussen twee schijnbaar gesloten contacten spelen kleine felle blauwe vonkjes. Met een geïsoleerde schroevendraaier druk je het contact wat aan en dáár komt de generator op volle toeren, de meter gaat naar 180 Volt. En de stank blijft weg.

Dat was het dus, kan niet missen. Het bijschuren en polijsten van de ingepitte contacten is een paar minuten werk en je voelt je een hele Piet als alles weer jofel draait en je het prachtige plaatje ziet op het scherm.

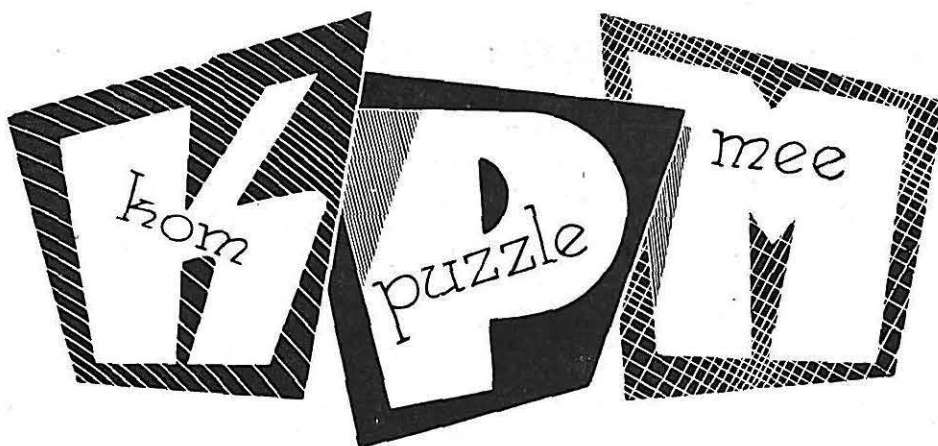
Je loopt naar de ouwe en je zegt: „Kapitein, hij doet 't weer” en de ouwe zegt „Ouwe jongen sparks, kom straks maar een hiertje halen”.

En met je boek en je schroevendraaier en je tang ga je in een aanmerkelijk prettiger stemming de drie trappen weer af, het dek over waar het zonnetje nu lekker schijnt, de gang door en de trap weer op, en je drinkt je koffie op die inmiddels koud is geworden met de gedachte van zo, dat hebben we weer gehad en het had erger kunnen zijn.

En als dat weer eens gebeurt, dan weet ik nou waar ik het zoeken moet.

Sparks.

(uit: P.D.R.H.)

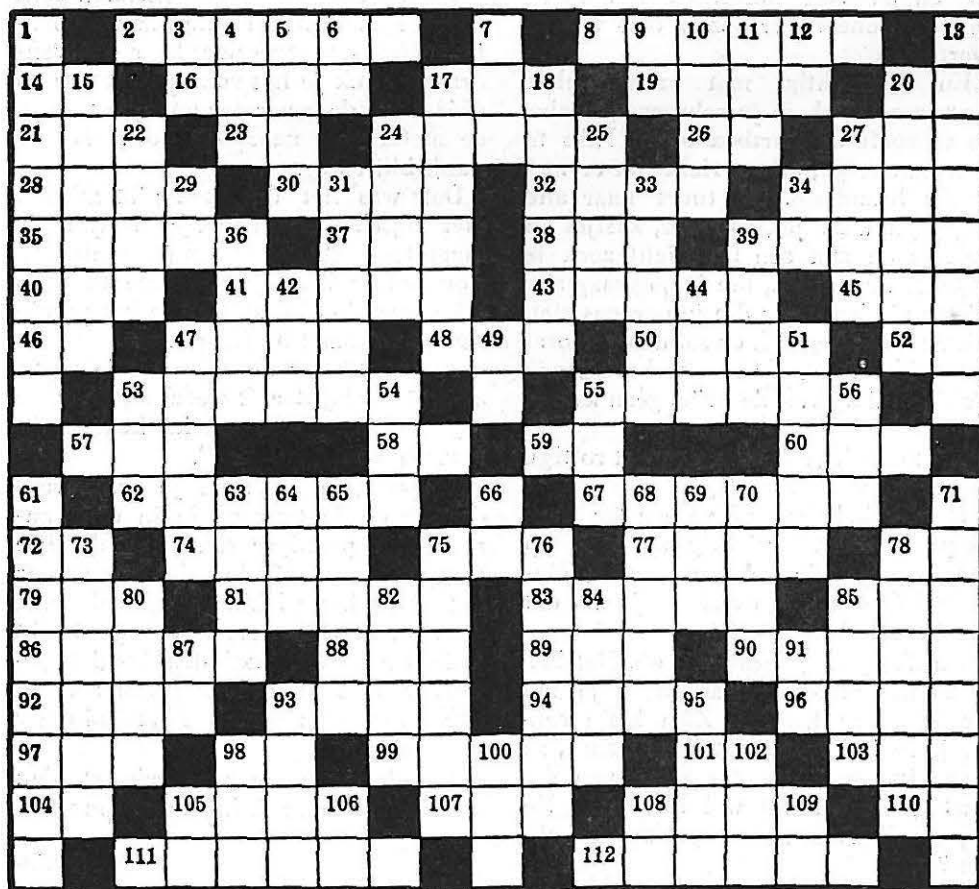
De juiste oplossing van de „Fijn-vlechtwerk-puzzle”, voorkomende in het Februari-nummer van „de Uitlaat”, luidt als volgt:

1—6 bal; 1—8 beker; 2—11 beken; 2—9 braak; 3—8 klaar; 3—10 krent; 4—9 breuk; 4—14 bedaard; 5—10 omdat; 5—7 ook; 6—12 Laren; 7—13 klant; 11—16 nobel; 12—15 Nabob; 13—18 tegen; 14—17 degen; 15—20 besef; 16—19 lasso; 17—22 naakt; 18—21 naast; 19—29 opstand; 20—26 fusie; 21—27 Turijn; 22—31 tornado; 23—28 takel; 23—30 kreet; 24—29 breed; 24—31 bruto; 25—30 stunt; 25—32 staat; 26—28 een; 27—32 net.

De middelste figuur: 1 patent; 2 tieren; 3 eerlijk; 4 tanken.

Kruis woordraadsel

(copyright „Denksport.”)

De namen der drie prijswinnaars zijn:

1. Mej. S. E. Gabeler
klerke afd. Equipage Surabaya.
(Rp. 25,—)
2. Soehardi
HK I. Surveydienst Tg. Priok
(Rp. 15,—)
3. L. Boonstra
afd. CM 3/HK
(Rp. 10,—)

Voor deze maand weer eens een kruiswoordraadsel. Uw oplossing moet onze Redactie uiterlijk 20 MEI a.s. hebben bereikt.

Op nevenstaande pagina:
het Antjol kanaal

(foto: W. van Boggelen)

Voor inzenders gelden de volgende voorwaarden:

1. Inzendingen, welke duidelijk van naam en adres zijn voorzien, te richten aan:
de Redactie van „de Uitlaat”
p/a n.v. K.P.M.
Medan Merdeka Timur 5 — Djakarta.
2. Onduidelijk geschreven oplossingen worden zonder meer ter zijde gelegd.
3. Voor juiste inzendingen zijn 3 geldprijzen beschikbaar gesteld:
1 prijs van Rp. 25,—
1 „ „ Rp. 15,—
1 „ „ Rp. 10,—
4. Over oplossingen en/of toekenning der prijzen kan NIET worden gecorrespondeerd.

*

VAN LINKS NAAR RECHTS:

2 opgewekt; 8 vorst; 14 v. h. lopende jaar; 16 flink; 17 insect; 19 hond; 20 vreemde munt; 21 vernis; 23 soort onderwijs; 24 tafelfles; 26 maasje; 27 halsbont; 28 godheid; 30 roede; 32 Oostzeehaven; 34 losse naad; 35 gedeelte; 37 hert; 38 Eng. drank; 39 vleugel; 40 vaartuig; 41 gereedschap; 43 deel van het leger; 45 Europeaan; 46 rondhout; 47 godin; 48 maat; 50 eer; 52 zijde van een schip; 53 deel van een deur; 55 deugniet; 57 vrij; 58 spil; 59 vader; 60 paard; 62 in 't kort; 67 reiskist; 72 rivier in Azië; 74 verbinding; 75 noodsein; 77 gemalen graan; 78 pers. vnw.; 79 handvat; 81 duidelijk; 83 welriekende hars; 85 vr. munt; 86 water bij Meppel; 88 grondsoort; 89 honingdrank; 90 sober; 92 soort stof; 93 ten jare; 94 boom; 96 rivier in Azië; 97 trek; 98 titel; 99 ras; 101 laag water; 103 geneesmiddel; 104 voegwoord; 105 zeep; 107 rund; 108 regen drup; 110 pers. vnw.; 111 genotmiddel; 112 kleine dolk.

VAN BOVEN NAAR BENEDEN:

1 woestijn in Afrika; 3 voegwoord; 4 troefkaart; 5 voerbak; 6 eminentie; 7 deel van een dag; 9 klein kind; 10 godin; 11 ogenblik; 12 verlaagde toon; 13 Europ. land; 15 foto-toestel; 17 wijnsoort; 18 autostalling; 20 pit; 22 deel van een sluis; 24 Ind. zonnescherm; 25 rij; 27 baken; 29 Frankrijk; 31 gering bezit; 33 soort; 34 ten laatste; 36 pl. in Zwitserland; 39 hachelijk; 42 plaats in Overijssel; 44 deel van een molecule; 47 aanvoerder der Argonauten; 49 godsdienst; 51 vogel; 53 puistje; 54 jong dier; 55 bergruimte; 56 prul; 61 groot water bij ons land; 63 deel v.e. bijenkorf; 64 kraan; 65 muziektempel; 66 rivier in Italië; 68 kaartspel; 69 tovergodin; 70 krachtig; 71 deel van Voor-Indië; 73 plattelandsvrouw; 75 reep; 76 zijrivier van de Maas; 78 kleine hoeveelheid; 80 zindelijk; 82 lichtelijk zuur; 84 streep bij een spel; 85 dans; 87 te zijner plaatse; 91 reeds; 93 lied; 95 hoofddeksel; 98 deel van een etmaal; 100 familielid; 102 danspartij; 105 noot; 106 noot; 108 heilige; 109 voorzetsel.

